

שיבושי לשון שבירת מיתוסים

34 הודעות

[הנושא הבא](#)
[הנושא הקודם](#)
[שלח תגובה](#)

שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 10:22

א. הביטוי מעשה רב מתפרש על ידינו מעשה של רב רבנים אבל במקור למשל שבת כא. פירושו מעשה רב=עדיף
 ב. הביטוי יורה יורה משמש כתעודת הסמכה אבל במקור סנהדרין ה. עניינו יורה? -יורה
 ג. הביטוי עד בדיקה משמש מלשון עדות בשו"ע י"ד סימן? אבל עד מלשון סמרטוט בגד עדים כל צדקותינו
 ד. מנה אחת אפים משמש כביטוי למה כפולה אך הלשון אפים תמוה כמעט בכל המפרשים שמואל א א זה לא הפירוש
 ה. פסח שני הזדמנות שניה לפסח אבל בספר התודעה מיא מ? פסח שחל בחודש שני -אייר

אשמח לעוד מעין אלה ולתיקונים אם טעיתי

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 11:03

בעברית כדי להיות לאזרח צריך להשתקע במקום,
 אבל חז"ל אמרו במקום של ירידה להשתקע מלשון שקיעה
 שאם היו יורדים למצרים על דעת להשתקע לא יכלו לצאת
 והמילה אזרח מלשון זריחה משמשת גוי שהצטרף לכלל ישראל
 ואותה שמש זורחת לשניהם.
 ר'- משה שפירא

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 11:04

ע"י יעקב שלם כתב: ↑

א. הביטוי מעשה רב מתפרש על ידינו מעשה של רב.

זהו גם הפירוש של שם הספר 'מעשה רב' על הנהגות הגר"א. וכך הוא גם מנוקד בארשת שפתיים' שבראש הספר: מעשה רב.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 11:50

נהדר-
 בעברית משמש לסוג של חויה חיובית מרגשת כמו טיול נהדר
 או בן אדם נהדר-שעושה הרגשה טובה
 ובלשון הקודש השורש הדר הוא ענין של יופי, כמו פרי הדר הדור בלבוש
 ובארמית מלשון חזרה נהדר, הדרן, הדר ביה,

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 11:56

אושר
 בעברית מבטא תחושה טובה של סיפוק ורוממות
 ובלשון הקודש הוא לשון של נתינת חיזוק וקיום
 כמו אשרו חמוץ, באשרי כי אשרוני בנות
 אשרתא דדייני,

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 12:13

העברית המדוברת מליאה שיבושים לאין ספור ויוחדו על כך נושאים נפרדים
 נעשה ניסיון לרכז ביטויים תלמודיים וכדו' שהמשמעות שלהם לא מדויקת אצלנו

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 13:14

ביקורת על הספר "שפה ברוה" מאת הרב כהנא, זכרון יעקב תשסח' (מהדורה שלישית)

הספר מענין וניכר שעמלו עליו רבות. אך קשה מאד לקבל את רוב הדברים האמורים בו: ראשית, הספר מלא בטעויות קשות ומהותיות בקשר להיסטוריה של התפתחות הלשון, והיה לו ללמוד בספרות מקצועית לפני שמפרסם ספר כה נרחב בוטוה. שנית, הספר עמוס בענינים הנראים טפלים ולא רציניים. שלישית, הטיעון המרכזי של הספר שגוי ובלתי משכנע.

השפה היא דבר חי, להבדיל מסימני מורס, בני אדם מדברים בה וכל אדם יש לו את שפתו שלו, ובודאי כל דור וכל מקום, אי אפשר לומר שמילה פלונית מתפרשת רק באופן מסוים וכל פירוש אחר הוא שגוי, שהרי במציאות אנו רואים שהמלים שבספר בראשית מתפרשות באופן אחד, מתפרשות בספר שמואל באופן שני, ובספר ישעיה באופן שלישי, ובדברי חז"ל באופן רביעי, לתנא ירושלמי יש לישנא קלילא וכו'. דברה תורה כלשון בני אדם, ודברו הנביאים כלשון בני אדם, ולשון בני אדם שונה בכל דור ודור ומקום, גם הלשון העברית שהיא לשון הקודש, למרות שיסודותיה בהרי קודש, השימוש בה מסור לבני אדם והיא לשון חיה ומשתנת משמעותיה, אע"פ שכמובן אין זה מצדיק שיבושים ולא סילופים מכוונים.

אבל כפי שיתבאר רוב המלים עליהם נכתב בספר "שגוי" אינם שגיאה, ולא סילוף, אלא נוצרו במשך הזמן בפיהם של אבותינו וחכמינו הראשונים והאחרונים, ואינם קשורים כלל למייסדי הציונות והשפה העברית החדשה. הלשונות משתנות קצת משמעותיותהם בספרי התנ"ך עצמם ובודאי לספרי חז"ל לדורותיהם (שגם בהם יש שינוי מן התנאים לאמוראים וכדו') הן רבות מספור, וכן התחדשה הלשון בימי הגאונים, והראשונים, והאחרונים, ואין בדבר כל רע. (כך למשל התפרסם בשם מחברינו בעיתון כי "סתיו" שבפינו הוא שגוי ומשובש, שכן "סתוניות" של המשנה היא בסוף החורף, אבל כבר ברש"י ישעיהו ו' יג' כותב: העצים משליכים עלים שלהם בימי הסתיו. ובאמת סתיו הוא תרגום של חורף, וסוף החורף הוא במקרה הזמן שבו מבשילים פירות החורף האלו. ועי' בספר סודי רז"י להרוקח ענין א' "הסתיו והחורף").

הדבר היחידי הנכון הוא שאם בן יהודה וחבורתו יצרו מלים 'חדשות' מתוך זלזול במקורות ובצורה שרירותית, דהיינו בצורה המתנגדת למשמעות המקורית, מבלי שהיתה סבה לחדש משמעות, אלא אך ורק מתוך זלזול. יש מקום לדחות את המלים האלו משימוש (אף כי עצם זה שיש שינוי אינו שום חסרון, יש כאן זלזול במסורת). וגם ראוי מאד לפרסם רשימה של מלים שנשתנה משמעותם, לאו דוקא בדור האחרון, אלא מספר בראשית והלאה, כל המשמעותיות שנשתנו, או שהובאו במשמעות שונה במקרה יחיד, חשובות מאד לפרשנות, ולכן יש צורך לערוך טבלה כזו, אלא שאין צורך לדבר על 'שגוי' או על 'סילוף' 'שיבוש' וכדו', אלא אך ורק רשימת לתועלת הלומדים. שלא יבואו לבדות פירושים מתוך הרגלם.

המחבר רגיל להחליט במהירות ובזריזות על "שגיאות", כך למשל כותב אתה בעמ' יג' כי תותח אמנם הוא מין תחמושת אך אין סבה מחייבת לזהותו עם הכלי הקרוי תותח בשפתינו, ראשית, גם אם אין סיבה מחייבת, אין זה 'שגוי' אלא הנהגה של כינוי, כמו שנהגו כל בני האדם הנומלים ובכללם גם היהודים בכל הדורות להעניק כינויים למוצרים חדשים או ישנים. בפרט שהרלב"ג כותב: "והנכון שתותח הוא הכלי הגדול שמשליכן בו האבנים הגדולות להפיל החומות והבנינים החזקים ויהיה הענין בזה שכשק נחשבו לו אבני תותח", ואחריו המצודות (איוב מא'), ואם כן על מה יצא הקצף, אטו משום שחומר כדורי התותח הוחלף מאבן למתכת? ועי' גם בשו"ת מפענח נעלמים ס' ב' שבביא מספר גלילות הארץ שהיה בזמן הב"ח שכתוב: "באו המון עופות כמו תרנגולים גדולים שקורין וועלישע היענער, וזרקו מפיהם על אנשי השיירה רוק ארסי שהיה כאש על מקום שנפל שם, והמיתו איזה אנשים, ועל ידי קול רעם תותח שקורין קאנאהן הברירחום".

בעמ' יד' כותב המחבר כי המלה טבע חודשה על ידי הראשונים, והשתמט מעיניו תלמוד ערך בנדה כ: טיבעא דארעא הוא, וכתב היעב"ץ בהגהותיו שם שהוא הוראת מלת טבע העולם וזה יסוד לשם "טבע". (ועי' תשובת חכם צבי סי' יח').

(בהמשך כותב שראוי לפרסם אם יש מלה ששרשה בארמית, שמא ייכשל להתפלל בלשון ארמי, אבל ברור שכל מה שרגילין להשתמש בו ונכנס לעברית אין בו חשש זה, ובודאי לא במלה אחת מתוך משפט).

בעמ' יז' נכתב כי אין בלשונינו מלה המקבילה להיסטריה ופניקה, אבל כל ספרי הנביאים מלאים מלים של פחד ופחת וזעזוע ואימה וכו' ובפרט מש"כ שהמלה צער אינה מלשון התנ"ך שמבטו גם זו לטובה, מוזר מאד, שהרי הרבה מלים מקבילות לצער יש בתנ"ך, ואין זו שום סתירה לגם זו לטובה.

לאורך כל הספר נטפל לדקדוקי עניות ועושה מהם עיקר ובונה עליהם מתקפות חריפות, כגון מש"כ שהביטוי "כבוד אחרון" הוא היפך ממכבדו במותו, וזה מגיע מתלמידי דריון והיטלר שכפרו בהישארות הנפש. אך הגע עצמך מה שפיר מדבר, שהרי גם "כבוד אחרון" זה נעשה לאחר המוות, ולכן אינו קשור כלל להישארות או אי הישארות הנפש, והכוונה לחלוק כבוד אחרון לגוף בפניו. אף שכבוד לזכרו ועצרת זכרון וכו' עושים גם הכופרים.

וכן מחליט בעמ' כא' כי סיפורי החיות כמו פו הדב באו להמחיש את ההשוואה בין אדם לקוף, אבל זו כמובן טעות, ומשלי חיות ושועלים יש גם הרבה בדברי רבותינו, ומשלי חיות רבים אסף איזופוס היווני הרבה לפני שחשבו כי האדם בא מקוף, וכן רבי ברכיה הנקדן ועוד רבים וטובים. ואין להתלהם יותר מדי.

רשימת ה"שגוים"

רשימה זו מתמיהה מאד, ונחלקה לכמה חלקים. ראשית מה שמכנים ביטויים בין המלים השגויות, הוא תערובת בלתי מתאימה. יש ענין פירוש המילה, שהוא דבר די קבוע, דהיינו האם אקדח הוא כלי נשק או אבנים מבהיקות, וזה ענין חשוב, לדעת הפירוש האמיתי של המלים. אבל ענין הביטויים וצירוף המלים, אינו אלא דקדוקי עניות, דוכי משום שמצא באיזה מפרש שמבאר הביטוי באופן מסוים לפי הענין דשם, יש לך ללמוד שאין שום רשות להשתמש בביטוי לענין קצת אחר, כל שהביטוי מתאים ומדויק? אתמהא, הלא כל דרך רבותינו הראשונים והאחרונים בכל מקום ואתר להשתמש בביטויים, וגם להרחיב את משמעותם, ולהשתמש במליצות שהואזו מהקשרם, וכי כל זה "שגוי" ייקרא?

ובכלל כל ההגדרות המדוייקות מדי הינם מתמיהות, על הביטוי "רוח טובה" מוסיף המחבר "מתוך השלמה והסכמה", ומנין לנו שרוח טובה "מתוך רצון טוב" הוא "שגוי"? בחייהם ובמותם לא נפרדו הוא סירוס? הרי המלים מדוייקות ונכונות, אלא שבפסוק מאריך שהיו נאהבים ונעימים בחייהם, ואפשר לומר בקיצור שגם בחייהם לא נפרדו ואין כאן שום סירוס. אבדו עשתונותיו פירושו אבדו מחשבותיו, וזה בדיוק איבוד שליטה כמקובל בימינו, שהאדם אינו יכול לחשוב. ומה שנאמר על מת אינו שום תימה שהוא גם נכון שכשמת האדם אובדות מחשבותיו, אבל יש לזה משמעות גם על חי. וכן מתרעם על הביטוי "ברחל בתך הקטנה", או "אות קין", אבל לדברים כאלו אי אפשר לקרוא שגוי, זו מליצה הרומזת למעשה המסופר בתורה. וכן הביטוי ברכה לבטלה, גמר את ההלל, (שהשתמשו בו קדמונו בהרבה מקומות). השימוש המושאל בדיוטא תחתונה, דו פרצופי, וכל הדומים לאלו אינם שום שגיאה. דמעות תנין מתפרש צביעות על שם האגדה כי התנין עושה את עצמו מזיל דמעות האם זה שגוי מכיון שבגמרא מוזכרת סבה אחרת שתנין מסויים בכה? הביטוי דו פרצופי מתאים גם למשמעותו בימינו. מנין לו כי הדביק במחלה הוא דוקא חשוכת מרפא ודוקא ללא יכולת ריפוי, והרי גם לשחפת ולקדחת שעליהם נאמר ידבק יש ריפוי בימינו?

אין עשן בלי אש, בזוהר מתפרש כמו שמתפרש, אבל גם כפשוטו. איפה ואיפה, הונאה במסחר, והפירוש 'אפליה' הוא שגוי. אבל הפירוש אפליה נכון ומדויק, כי איפה ואיפה פירושו שתי מדות, וכן בכל דבר שמודדים שתי מדות לאחד כך ולשני אחרת הוא איפה ואיפה. ארץ גזירה, מקום שגזרוהו, אבל מתאים גם למקום ששלחו בגזרה.

וכן כותב כי לומר "אין ברירה" כמקובל בימינו הוא שגוי, כי בגמ' אין ברירה הכוונה בנידון ההלכתי של למפרע. אבל ברירה הוא גם כפשוטו, ואין לי מה לברור, ואין לי אפשרויות. וכן הביטוי אין כחו אלא בפיו, רוחני או גשמי, מנפ"מ, כל שהשימוש במלים נכון והם מדוייקות גם למשמעות זו? הביטוי כלאחר יד ברשלנות, מתאים מאד, כי עניני רשלנות נעשים כלאחר יד. הביטוי כלי ראשון וכלי שני, לא דובים ולא יער, אין בהם שום פגם כמליצות. וכן "סיר נפוח" לבעל גאווה, הוא דימוי, וכל ספרי הנביאים והחכמים מלאים דימויים, ואטו כולם שגיאות המה? כל אלו דקדוקי עניות חסרי טעם שאין שום ענין לפרסמם ולהדפיסם, כי כאלו הערות יש לאלפים ולרבבות על כל ספר וכל מאמר חכמה בעולם.

ובפרט שכל הביטויים האלו אינם קשורים לציונים אלא היו בעמנו מאז ומעולם, וברשימה זו אתה כותב "שגוי" על הרבה ביטויים שיצאו מפייהם של גדולי עולם, ולמשל:

- אבן בוחן, החת"ס ח"ד קג' משתמש בביטוי אבן בוחן כמדד לבחינה, וכן הכת"ס או"ח יח', וכן בישמש לבב' מרבני מרוקו ח"ו מ"ט. ואין זה שום סתירה אם בפסוק מתפרש אבן בוחן גם למשמעות קצת שונה.
- אובד עצות, נוקט כהפירוש שהולך על הגויים, והחליט שמדובר דוקא על טפש, ולפרש שחכם אובד עצות הוא "שגוי". אבל ר' יהודה בספרי דורשו על ישראל וא"כ מדובר בחכם שאובד עצות, ובכלל אין שום סתירה ואין טעם להחליט שבדיוק באופן בו מדובר בפסוק הוא האופן היחיד בו מתאים הביטוי, הגר"ח ברלין בשו"ת נשמת חיים ס' עג' כותב על אביו הנצי"ב אובד עצות הוא, (תרג') והכוונה במובן המקובל בימינו.
- אזלת יד המקובל בזמננו הוא שימוש נכון ומדוייק במלים האלו, כי היד אזולת ולא עושה, ומה נפ"מ שבמקום אחד בשירה מתפרש אחרת. ראה גם בספרו של ר' שמואל ארקיוולטי מפאדובה "ערוגת הבושם" על כללי הדקדוק והשירה העברית. הכותב בהקדמתו: "על זאת ישתומם כל חסיד בראותו כי אזלת יד הלשון המקודשת ואפס עצור בדרכיה דרכי נועם, כבי יהודה שהקפידו על לשונם ונתקיימה תורתם בידם".
- אין לו שחר פירושו אין לו התחלה, ולכן מתאים גם לשקר. ואם בישעיה מתפרש אין בו תועלת אין זה סותר, והשתמשו בו כל רבותינו, וראה למשל באברבנאל משמיע ישועה מבשר טוב השלישי אין לו שחר בכתבים, ובע"כ מתפרש אין לו התחלה. ב" חו"מ תיג' אין בו שחר כפי טבע לשון. ש"ך יו"ד פו' טו' אין לו שחר והחוש והשכל מכחישו.
- איש הרוח, נביא, והמקובל בימינו הוא שגוי. אבל עי' דר"ק יחזקאל א' יב איש הרצון. והפירוש השני איש שעושה רוח נמצא כבר ביעב"ץ שאלת יעב"ץ ח"ב פג' איש הרוח נתן העזתי.
- איש של צורה, הפירוש הדור פנים שגוי. אבל רש"י תענית טו. מפרש בעל קומה שיישמעו דבריו, ובמהרש"א שם פי' אדם של צורה במילי דעלמא.
- אנשי מעשה, הכוונה דוקא לגדולי הדור? עי' תשובות הגאונים ב' אנשי מעשה שמכניסים אורחים ומהנים ת"ח מנכסיהן.
- ארחי פרחי, לשון פחיתות, נמצא כבר בחת"ס קובץ תשובות ס' ס' אבנ"ז אה"ע קל ועוד.
- בתורה באו חשבון מתפרש איך שמתפרש, אבל מתאים גם לומר באו ונעשה חשבון, האם זה שגוי?
- בא על שחר במובן של קיבל שחר נמצא כבר במראה יחזקאל לעיוכ"פ (היה בימי החת"ס).
- החרה החזיק אחריו, סילוף מהפסוק וכו' אין כאן שום סילוף רק אותה משמעות בשינוי סדר, וכבר המאירי משתמש ב'סילוף' זה במגן אבות ענין כ'.
- קול ברמה הכוונה קול רם כמ"ש הרשב"א ח"א שפ"י חו"י קכה' מהרשד"ם יו"ד קפד'.

עוד על ביטויים:

המחבר כותב "ישב על המדוכה, על כלי כתישה". אבל ביבמות טז. לא מדובר על כלי כתישה אלא בדיוק כפי המובן בימינו, שהתחבט בנושא. "על מדוכה זו" הכוונה בהשאלה על דבר (נושא) העומד לחיבוט וכתישה.

סוגה בשושנים פירושו מלופפת בשושנים לפי הרמב"ם כלים טז ה, והמשמעות של הליפוף בכל מקום לפי ענינו.

אין מזל לישראל, כותב שהפירוש הנפוץ שישראל נופלים ונכשלים, ואין זה שום פירוש נפוץ, כי מימי לא ראיתי בר דעת שמשתמש בו. וכן כתב כי בן טובים מקובל לפרש שהתנהגותו מביישת את משפחתו, לא שמעתי מימי שזה כלול בביטוי בן טובים. וכן בעל בעמיו מקובל לפרש מבוסס כלכלית? אין אלו פירושים אלא קונטסוציות. וגם בענין העיקרי, של פירוש המלים, אי אפשר להסתמך רק על ספר השרשים להרד"ק ומלבי"ם, ולא לבדוק כלל מקורות אחרים רבים ושונים. כך למשל:

- אבטיח, הנקרא בפיונו אבטיח הוא "שגוי", אבל הרמב"ם כלאים א' ח' כותב אבטיח 'אלבטיח' וזה אבטיח שלנו, וכן פוסק הגר"ח קנייבסקי בדרך אמונה.
- איזוב כתב שהוא עשב נמוך ולא טחב, אבל זו טעות, מל"ש איזובי הקיר מו"ק כה. וכנראה הוא עשב הרגיל לגדול מן הקירות ודומה לטחב.
- אזור, אזור הוא חבל, וזה חבל ארץ, וכן הרלב"ג איוב ט ח כותב "הולכין באיזור גלגל המזלות"
- מאחז, כבר משתמש בלשון זו ר' יאשיהו פינטו חותנו של מרמח"י בשו"ת נבחר מו"ח קיב'.
- איגוף תנועת מלקחים הוא נגזר מהמושג אגף, והמאירי דדרים נה: ונו: גורס "איגוף" הכוונה הצד הפנימי.
- אשמאי, כתב שהפירוש מרושע הוא שגוי, אבל רש"י קדושין לב. כתב אשם רשע ועם הארץ.

- בד בבד, הכוונה אמנם לשיני דברים נפרדים, אך כלול בזה שממילא עושה שני דברים במקביל כי הם דברים שא"א בחד, וכן משתמש בשו"ת מהר"ם אלישיך ס' נט' במפגיע, שימוש ישן, ראה עבודת הגרשוני (מתלמידי הב"ח) ס' סז' העתירו עלי במפגיע.
- בשכבר הימים, שימוש ישן, מהרשד"ם אה"ע פד', מהרש"ך ח"ב נה', שו"מ א' ג' עז'.
- דשדש, כתב מקיא ולא שאינו מתקדם, אבל ברש"י ישעיהו יד יט' ע"פ יונתן וכן ברד"ק ישעיהו יט יד שמתבוסס בקיאו והיינו הך.
- הדקדקות, במקום אחד פירושו לקפוץ, אבל בהדקדקות הגדי בסוכה ועירובין הכוונה להרים ראשו.
- החווה, הדגים כיצד מתבצעת קידה הלכתית, לא דוקא, וכל סימון נקרא מחוי במחוג עי' ברכות מג' ועוד רבים.
- החלטה, הנצחת מצב וכו' "מקור הטעות", הרלב"ג איוב ה כו משתמש בהחליט ועוד רבים מקדמונו והאחרונים במקומות אין מספר.
- הפגיו, פרש"י ר"ה יט: צעקו בשווקים וברחובות, והוא כמובן בזמנו.
- הפשלה, גם קיפול ולא רק תליה, כך בתוספתא סוכה א ט הפשיל ר' אליעזר את רגליו והלך לו.
- הצהרה פירושו לעשות שמץ? איפה נשמע כהטייה הזו? ואילו במובן שבימינו מצאנוהו בשו"ת מהריט"ץ ס' קנח'
- חספוס, רשב"ם שמות יד מפרש מפורז ככפור, ואולי הכוונה לא חלק, מכילתא דרשב"י מחוספס, מלמד שהוא מחוספס ככפור,
- חמור חמורתיים, נמצא כבר בשו"ת חיד"א ס' ה'.
- חסיד שוטה, פרומקייט הוא "טעות", אבל הרמב"ם בפי"מ סוטה ג ג כותב חסיד שוטה אמרו שהוא הגזמה בזהירות דקדוק עד שנשאם בעיני בני אדם.
- חסר לב דוקא כסיל, ואכזר הוא "שגוי". אבל אבן עזרא משלי יז יח מפרש חסר לב אוהב לעשות פשע ומצה, ובסנהדרין קג'. על כרם איש חסר לב זה מנשה
- חשמל לפי הפטש אינו מראה, אלא המראה היה כעין חשמל, דהיינו שחשמל הוא כמו ברק ואש טבעי וכן מפרש המצור' יחזקאל א כז הך והנקי שבאש והוא ראה כעין חשמל.
- מגורים אינו לשון קבע, אבל ברמב"ם פי"מ ב"מ ו ח וכן בפי"מ ב"ב א ו מפרש מגורים על דירת קבע ועוד הרבה.
- איש אשכולות, שתורתו מושלמת, ו"שגוי": במקצועות רבים, אבל בסוטה מז: אשכולות איש שהכל בו.
- גולה, מפרש דוקא גליל. אבל אין שום מקור שדוקא גליל, וביק"ר יח' א גולת הזהב זו גולגולת עי' חזו"א כלים טו' ח'. וגם השימוש בהשאלה לשיא האירוע הוא מתאים ונכון.

הנה הראית לדעת שבאת להשמיץ את הציונים ונמצאת משמיץ את כל קדמוננו, וכל זה מהומה על לא דבר, דקדוקי עניות ודברים של מה בכך.

ועוד רבים בין בתרי הרשימות האלו דברים המביאים לידי גיחוך, ענין כללי הוא השמות הלועזיים, שאתה עושה מפרוש מלה ביוונית "נכון" ו"שגוי" כאילו הצורה שהובאה המלה הלועזית במדרש או בספר הערוך היא דוקא הנכונה, והצורה שמדברים היוונים או גויים אחרים היא שגויה. והרי זה חסר טעם, כי גם המלים בלועזית משתנות לפי הענין, והאם באת גם לתקן את הלועזית של זמננו לפי הלועזית של ימי הגמ' ועל הרבה כאלו גם לא ציין הסימן @ המורה על ענין זה, וכי לא גמורח לעשות מחלוקת של נכון ושגוי בין שתי וריאציות של המילה היוונית אגרונום? והבדלים כאלו יש לאלפים ורבבות, מה זה שייך ללשון הקודש? ומה הקשר בין אסתמה של המדרש שהוא שם תכשיט למחלת אסטמה של ימינו? זה בדיוק כמו להגידי כי לקרוא לילד "מוט" זה שגוי, שכן "מוט" פירושו מוט שלי.

או שנטפל להיגוי "אהה" שפירושו הסכמה, בניגוד ל"אהה" של צער, ימחל לי כבודו, שאלו מעשי נערות וילדות הם. ו"אהה" משמש לצער גם בימינו, אין נתפסים יותר מדי לסלנג, ושאר דקדוקי ילדות.

בענין השם "אגדה" עושה שתי שיטות, ולדעתו ה"נכון" הוא: מוסתר במלים פשוטות או מוזרות, וה"שגוי" הוא דמיוני ובלתי אפשרי. ושתי הפירושים האלו הבל ורעות רוח, כי אין למלה אגדה אלא פירוש אחד: מה שאנשים ובני אדם מגידים ומספרים, יש לנו אגדות חכמינו, שהם דברי חכמה שסיפרו חכמינו, ויש אגדות זקני העמים, שחלקם סיפורים היסטוריים וחלקם לא היו ולא נבראו. אבל האם ישנו כלל שאגדה כתובה בלשון מוזרה או מסתירה משהו? או שישנו כלל אצל העמים שאגדה בהכרח אינה נכונה? ואין האגדה אלא כינוי לדבר שמגידים אותו ומספרים אותו מדר לדר, ולא אריאונה בעינינו.

- אוושה שגוי: רחש קל, כן פרש"י חולין מה: קול כאילו רוח יוצא ממנה, וגם הלא אינה בלה"ק אלא בארמי ומה התלונה.
- אולר, מספרים. לא נכון, כי הרע"ב כותב כעין מספרים של מתכת, וכן בשו"ת בנימין זאב קנט' "כמו מספרים", וכנראה הוא יותר קטן ממספריים, ולכן מתאים מאד לאולר שבזמננו שהוא מספריים קטנטן.
- אזמל, החליט שהוא דוקא כתר או להחלקה. אבל בכלים כו' ט' מוזכר אזמל שחוטכין בו עור של מנעלים, וכן באזמל מלים שבת קל: ומקורו בתרגום יהושע ה ב עשה לך חרבות צורים אזמלין חריפים. ובשו"ע יו"ד ח' "דבר דק שנוקב ואינו שוחט כמו ראש האזמל", וענינו דבר חד וקטן.
- אחוזה, הנכון: שטח אדמה השייך מהותית לאדם. והשגוי משק חקלאי וכו', איני יודע מהות זו למה, והיינו הך.
- אימוץ, חיזוק ותמיכה או צירוף ילד זה כבן חורג, אין כאן שום סתירה, ומותר לייחד מילה נכונה לשימוש רווח. וכן לענין אילוף שהוא לימוד, ומיוחד ללימוד בעלי חיים. וה"ה אפוד, כל בגד עליון נקרא אפוד וכן אפודה אין בזה כלל ברור.
- נחל איתן, לא בהכרח זרם קבוע, עי' בערל"ג נה' דה' דמוכח שאיתן היינו קבוע וזורם תמיד, וכן מסתבר מאד שאם איתן פירוש זורם, ממילא בעי' שיהיה טבעי כך. ועל"פ בכלל חוזקו שהוא איתן תמיד וחזק.
- אלונקה, לנשיאת נכבדים, ממצאי ב' פירושים בצורת האלונקה, מנפ"מ איך בדיוק נושאים, מנין שהשם הולך דוקא לנשיאת נכבדים, משום שבענין זה מוזכר במדרש? וגם אינו בלה"ק ומה יש לעסוק בזה. וכן אנדרלמוסיה לא בלה"ק, כך פולמוס, פמליה, קנקל, טכניקה, ומה עושות המלים האלו בספר על לה"ק?
- בוטה, אין הכוונה עוקץ ופוגע, אלא מפורש, ועי' מהרש"א דאין בוטה אלא בנדר דברים כב.
- ביניים, בין שני מצבים, ולכן כל מצב זמני הוא בין שני מצבים ואין כאן שום שגיאה.
- בית אבות, האמנם יש שיבוש לקרוא לבית זקנים בית אבות? גאות הים, בפסוק מתפרש גובה הים, אבל גם גאות ושפל מתאים ונכון. משום שבגמרא דלפק הוא בעל ג' רגליים ומניחים עליו כסות, אין הדבר מתאים לשולחן דומה עט עוד רגל?
- לבכור אין שום זכות קדימה, אין זה נכון והיה הדרך שהבכור קודם בכל דבר.
- בלעדי, שהוא כמו בלעדי, ובלעדי שהוא שם עצם אינם סתירה.
- גורלי נקבע עי' גורל, לא נכון אין כזו מלה, וגורלי הכוונה קובע את הגורל לזמן רב.
- ההין דוקא הסכים ואמר הן? "לא יהין" נמצא הרבה בקדמונו
- הזנחה מתוך מיאוס וסלידה? ללא הגבלת זמן? זנח פירושו עזב
- היה היה, מצוי כעת כיון שהיה כבר בעבר, יש מקור לפירוש זה? היה היה הכוונה היה פעם, ואין הכוונה דוקא לסיפור דמיוני דוקא.
- הכיר, זיהה כראוי, ושגוי "אישר סמכות", יש גם "כיר" שהוא אישור ללא ידיעה, עי' בגמ', ובכלל אין סתירה בין הפירושים.
- הלך ושוב, נחסר והולך וכו' מתפרש גם הולך ושב
- העדיף הוא גם בתורה פ"א לשון עודף, וגם לשון חז"ל חכם עדיף מנביא, וממילא עושה את פלוני עדיף
- הצגה, פירוש להראות
- הציץ נופגע, האמנם "דוקא במראה הגבוה מיכלתו הרוחנית" הרי מלמים אלו יש פירוש: הציץ, ונפגע.
- הצעה, החליט שזה דוקא דבר הקדמה, בסיס, יסוד, ואין הכוונה אלא מלשון להציע ולפרוש הדבר יהיה מה שיהיה.
- השחלה, הורדת חפץ ממקומו דרך פתח, קשקוש, כל העברה דרך פתח שצריך דקדוק נקראת השחלה
- השפעה הוא דבר שלא בהכרח מתקבל?
- חטיבה, לשון חממות וחשיבות, אבל מתאים מטעם זה גם ליחידה צבאית
- חמק, במובן המודרני דוקא מהשגחה? לא אלא הסתתר
- חסיד הוא עברית מודרנית?
- חרחור הוא חיומים, אך הוא גם לשון נחירה, כמו נחר אבבא בגמ'
- טביעה, לאו דוקא עי' שקיעה
- טיב, מציין את הפירוש הנכון מלשון טבע, אבל טבע אינו בעברית לדעת המחבר?
- טלטול הוא הלך ושוב ללא שינוי, טעות כי מטלטליו הוא כל טלטול
- יממה, החליט המחבר שזה יום ולא לילה, אבל בא לו זה מטעות, כי אונקלוס דיבר בארמית וכתב יממא בא', ואילו יממה בה' הוא לשון ריבוי של יום שלם.
- מזל "שליח ההשגחה מלאך", גם זה וגם מזלות הכוכבים כמוזכר בכל המקורות?
- עממי שם עצם כמו "גוי" בארמית, ובעברית תואר למי שהוא מן העם ועם הארץ, הרי שה"שגוי" הוא העברית, וה"נכון" הוא ארמית.
- פגז הוא אבן בליסטראות וא"כ הוא אבן כדורות, ולא טיל קטן?
- צלב עמוד תליה, טעות, רק עמוד בצורת שתי ועבר

עוד מבאי ביטויים כמו "אימרה מפורסמת", או בדמי ימיו שיש פירוש "במיטב שנותיו", ומעולם לא פירש כך אדם. גהר, שגוי: הוציא מפיו הבל חם, באמת שגוי כי אין שום פירוש כזה. וגהר פירוש התכופך בכל מקום (וכן כותב למשל שטיינברג).

וכן מתרעם על ביטויים כמו דן ברותחים, חג מהמסגרת, מוציא לאור, מושכים בעט, טבין ותקילין, חסידי אומות העולם, החליף פרה בחמור, הציל מפיו, העמדת פנים, הריים התלויים בשערה (בודד חילוק על תוצאה ודאית או לא ודאית, מה זה שייך לעצם הביטוי, ואולי נאמר שביטוי זה רק בהלכות שבת?) דרישת שלום, הוגה דעות, היכה גלים, הלך נפש מתפרש גם מהלך נפשי, חוץ לתחום. כל הביטויים האלו הם תמימים וישרים, ואין שום סבה להוציא עליהם קצף (גם ל"להוציא קצף" יש משמעות מילולית אחרת, ואין סוף להבליט, כי כאלו טיעונים אפשר לכתוב לאלפים ולרבבות על כל מלה וכל משפט שבעולם).

וקל וחומר לרשימה של "משמעות מורחבת שגויה" שאין כאן שום שגיאה אלא משמעות מורחבת כדרכו של עולם, ואין שום ראייה שהביטוי תקף רק במקומו ובזמנו שנאמר, דהיינו שאם נאמר "מכחול" על מקל דק המשמש למריחה שאין (כנראה) בראשו שיער, הרי שאם יש בראשו שיער הוא "משמעות מורחבת שגויה". (ריבה, כותב "אולי מערבית", ובמילון בן יהודה מציין המקור הערבי של המילה).

הפרק "משמעות שצומצמה ללא הצדקה", הוא חשוב ושימושי, אבל יש להוציא מן הכותרת שלו את ענין ההצדקה, כי חסר טעם לדבר כאן על הצדקה. אבל יש להדגיש כי יש ביטויים בלשון חכמים והמקרא שכוללים יותר ממה שאנו רגילים לכלול, כי נפ"מ בהרבה מקומות כיצד לפרש. ועליהם יש להוסיף הרבה. ולזה מתאים גם מלים בלועזית שיכולות לבלבל אותנו.

על הרשימה מלים שחודשו בעברית המדוברת, אתפלא מאד, כי הרי יש הרבה יותר מלים. וכבודו מתרעם על המלים שחדשו הקדמונים ועושה מהם שגוי וללא הצדקה וכו', ועל המלים שחדשו הציונים עובר בשתיקה, נא לעיין בפרסומי האקדמיה ללשון.

הפרק "הקשרים משונים", מלא כולו דברים משונים, ביקורת על שם העיתון מעריב וכדו' נראה ילדותי וחסר טעם, מלן הוא בית תענוגות דוקא? מצות חמץ אינו יבש רטוב בכלל. אבא פירחושו אב שלי, לא נכון, אבא הוא אב בארמית.

מלים תנכיות בעלות צליל זר, פלא שאינו מביא מלים רבות בעלות הרבה צלילים, וטוב היה אם יקרא את הספר ברזילי מאת ר' אהרן מרקוס בהוצאת מוסד הרב קוק. מה שכותב שוניה בעל צליל רוסי הוא מצחיק מאד, ופחה אינו תורכי אלא פרסי, גם אפריון הוא כנעני, ראה מרקוס שם.

מלים שמקורן בארמית: הפקר מלשון אפיקורס, אבל במשניות הקדומות הבקר.

הרשימה של מלים ארמיות המופיעות בשפות אירופה מוזרה מאד שכן רובה מלים שאינם ארמיות אלא יוניות ורומיות.

ביטויים ללא מקור:

- כבד את ה' מהונך מגרונוך, מביא רק מקור בארמית מהזוהר, אבל מוזכר כלשון זו ברש"י משלי ט והוא בשם מדרש.
- צדיק גזר המקור מו"ק טז:
- "אין נביא בעירו" הובא באברבנאל הגדש"פ, ובמדרש שמואל אבות פ"ג מט"ו הביאו משם אמרו חז"ל, וכנר' מקורו בפ"י ר"י יעבץ (החסיד רבי יוסף יעבץ, ולא היעב"ץ כפי שאתה כותב שזה ר' יעקב עמדון) שם שהביא זה משם חז"ל, גם החת"ס בשו"ת חח"מ ס"י כב' כתב "אמרו חז"ל אין נביא בעירו". המאמר הזה לקוח מספר "ברית החדשה" (לוקס פרק ד).
- במלחמות הרמב"ן ב"ב קנה: שאלת חכם חצי תשובה, והוא ממבחר הפנינים בשער א'.

ועי' לר' צדוק הכהן בס' דובר צדק 49 כמשאחז"ל איזהו חכם המכיר את מקומו כו' וליתא בדברי חז"ל בשום מקום, ועי' פלא יועץ ערך דרושים שהרי אמרו כו' דבריו היוצאין מן הלב נכנסין ללב וכן בהסכמה לנעם אלימלך אחז"ל דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב ור' שלמה קלוגר בהספדיו ע"ד שאחז"ל דברים היוצאים מן הלב כו' ואין זה בחכמינו בשום מקום רק פתגם ערבים בספר משלי ערב ומביאו ר' משה אבן עזרא, וכן המאמר הנודע "יוחנס מכל אדם אפילו מן השוטים" שמובא בספרים רבים בשם מדרש אינו נמצא בשום מקום, ועי' קובץ כנסת הגדולה ורשא תרנ' "השיחה הבטלה הזאת מרחפת בעולם רבות בשנים בשם איזה מדרש בדוי מלב".

כל ההערות האלו הן מעט מהרבה, כי ניכר שהמחבר ממעט לעיין בספרות מקצועית, ואינו בוחן מספיק אפשרויות.

מקור המאמר: הרב י. ענבל

<http://akadamyia.fav.co.il>

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 14:49

✎ יחצאל כתב: ↑

גם הלשון העברית שהיא לשון הקודש, למרות שיסודותיה בהררי קודש, השימוש בה מסור לבני אדם והיא לשון חיה ומשתנת משמעויותיה, אע"פ שכמובן אין זה מצדיק שיבושים ולא סילופים מכוונים.

רמב"ן שמות ל-יג

וכן הטעם אצלי במה שרבותינו קוראין לשון התורה "לשון הקודש", שהוא מפני שדברי התורה והנבואות וכל דברי קדושה כולם בלשון ההוא נאמרו. והנה הוא הלשון שהקב"ה יתעלה שמו מדבר בו עם נביאיו ועם עדתו אנכי ולא יהיה לך ושאר דברות התורה והנבואה, ובו נקרא בשמותיו הקדושים אל, אלהים, צבאות, ושדי, וי"ד ה"א, והשם הגדול המיוחד, ובו ברא עולמו (ב"ר יח ו), וקרא שמות שמים וארץ וכל אשר בהם, ומלאכיו וכל צבאיו לכולם בשם יקרא מיכאל וגבריאל בלשון ההוא, ובו קרא שמות לקדושים אשר בארץ אברהם יצחק ויעקב ושלמה וזולתם:

אני לא מכיר ולא דן בספר שפה ברורה שכותב המאמר מתפלמס איתו

אבל לומר שאיך שגם כשהשפה משתנית על ידי בני אדם זה לשון הקודש זה הבל הבלים, מקסימום אפשר לקרא לזה יידיש, וחוץ מזה עיקר הבעיה שאחרי שמתרגלים למשמעות החדשה של המילה באים לפרש ולהבין ככה את הפסוקים ודברי חז"ל ועל זה הוא לא ענה כלום.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 15:04

הנושא זכה לאחד האשכולות הענפים ביותר בפורום, ויש מקום לתלות בו עוד שנים שלושה שריגים...

[viewtopic.php?f=24&t=1732](http://www.tora-forum.co.il/viewtopic.php?f=24&t=1732)

הדוגמאות שבראש אשכול זה אינם שיבושי עברית חדשה, אלא דוגמא לשימוש שונה במשפט, ואצל חכמי הספרדים במיוחד מצאנו שימוש נרחב בשינויים אלו לתפארת הלשון והמליצה, אבל גם בשפת היום יום נכנסו כמה וכמה כעין אלו.
ואת הביקורת של הרב ענבל צריך לנעוץ בראש האשכול ההוא.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

07 אפריל 2019, 15:05

✎ יהודי של פעם כתב: ↑

✎ יחצאל כתב: ↑

גם הלשון העברית שהיא לשון הקודש, למרות שיסודותיה בהררי קודש, השימוש בה מסור לבני אדם והיא לשון חיה ומשתנות משמעויותיה, אע"פ שכמובן אין זה מצדיק שיבושים ולא סילופים מכוונים.

רמב"ן שמות ל-יג

וכן הטעם אצלי במה שרבותינו קוראין לשון התורה "לשון הקודש", שהוא מפני שדברי התורה והנבואות וכל דברי קדושה כולם בלשון ההוא נאמרו. והנה הוא הלשון שהקב"ה יתעלה שמו מדבר בו עם נביאיו ועם עדתו אנכי ולא יהיה לך ושאר דברות התורה והנבואה, ובו נקרא בשמותיו הקדושים אל, אלהים, צבאות, ושדי, וי"ד ה"א, והשם הגדול המיוחד, ובו ברא עולמו (ב"ר יח ו), וקרא שמות שמים וארץ וכל אשר בהם, ומלאכיו וכל צבאיו לכולם בשם יקרא מיכאל וגבריאל בלשון ההוא, ובו קרא שמות לקדושים אשר בארץ אברהם יצחק ויעקב ושלמה וזולתם:

הלשון בספרי עזרא ונחמיה היא לשון הקודש? עם קצת שימת לב תראה שיש בלשון הזו שינוי גדול ביחס לתורה ושאר ספרי נביאים. השאלה לדבר על לשון משנה שהיא שונה לגמרי מלשון תנ"ך, ולשון גמרא עוד יותר. האם כל אלו הם לשון הקודש או לא?

07 אפריל 2019, 15:25

הא לא קשיא, מעשה רב". דהיינו שכיון שהובא מעשה אין הלכה כת"ק כי מעשה גדול יותר מת"ק, ולכן אי אפשר להביא סיוע מת"ק. ואז הגמרא שואלת אח"כ "מ"מ קשיא!" היינו קשיא על רבא שפסק נגד משנה.

07 אפריל 2019, 16:19

אשמח לעוד מעין אלה ולתיקונים אם טעיתי

07 אפריל 2019, 16:31

אשמח לעוד מעין אלה ולתיקונים אם טעיתי

א. בשו"ע קצ לג מפרש המפרש סמרטוט (איני יודע מי זה אך אי"ז השו"ע עצמו)
ב. ויתנצלו את עדים זה כנראה מלשון עדי תכשיט ולא בגד
ג. הרעיון לקשר בין בגד לעדות הוא נחמד אבל לא בהכרח נכון

07 אפריל 2019, 19:30

אשמח לעוד מעין אלה ולתיקונים אם טעיתי

חגי פאהן כתב: ↑

היכן מצינו בגמרא שמשותמים במילה 'רב' בהשוואת שני דברים, לציין שהאחד גדול יותר? נ"ל שבד"כ אומרים 'רבא מיניה' או 'עדיף'.

הביטוי 'מעשה רב' הוא ביטוי עברי (מקורו מן הסתם מא"י), ומשמעו: מעשה - חשיבותו בעלת משקל רב.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 12:25

משה נפתלי כתב: ↑

חגי פאהן כתב: ↑

היכן מצינו בגמרא שמשותמים במילה 'רב' בהשוואת שני דברים, לציין שהאחד גדול יותר? נ"ל שבד"כ אומרים 'רבא מיניה' או 'עדיף'.

הביטוי 'מעשה רב' הוא ביטוי עברי (מקורו מן הסתם מא"י), ומשמעו: מעשה - חשיבותו בעלת משקל רב.

את זה כבודו כתב כבר מזמן. זה מוזר שבמקום שציפית לראות ארמית פתאום יש עברית, "מר סבר הלכה עדיףא ומר סבר מעשה רב". לא הגיוני להחליף את המילה פתאום ולא להשתמש באותו מטבע - "מעשה עדיף".

ותו, אם 'רב' אכן משמש בגמרא במשמעות זו, היכן עוד חוץ מ'מעשה רב' אנו פוגשים בו?

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 14:31

יהודי של פעם כתב: ↑

יחצאל כתב: ↑

הלשון בספרי עזרא ונחמיה היא לשון הקודש? עם קצת שימת לב תראה שיש בלשון הזו שינוי גדול ביחס לתורה ושאר ספרי נביאים. שלא לדבר על לשון משנה שהיא שונה לגמרי מלשון תנ"ך, ולשון גמרא עוד יותר.

האם כל אלו הם לשון הקודש או לא?

ודאי שיש לשון יהודית ושינוי בין ספר לספר

ויכלת להביא גם את התהילים ומשלי וגם לשון הנביאים שונה מלשון תורה ואחרונים מראשונים

אבל השינויים הם בסגנון שיש אחד יותר מליצי ואחד יותר 'זורם' או שינויים אחרים כיוצ"ב, ומסתמא תלוי גם בדרגת הנבואה ואספקלריא המאירה ושאינה מאירה,

או שתלוי בכותב כעין 'תנא ירושלמי דנקט לישנא קלילא' אבל הכל מבוסס על אותם שורשים ומשמעות, וכמו שפשוט שאם התנא כתב 'חב או חייב' אינו שינוי לשון רק הוא יותר קליל. ולשון המשנה עוסק בהלכות בכשר ופסול מותר ואסור ולא בדרך ציווי והלשון מתאים בכל מקום.

ואפשר להרחיב ולהשתמש בשורש בפעלים אחרים או לחבר שורשים וכדומה, ויש אותיות מתחלפות מבחינה דקדוקית כמש"כ רש"י בל"מ, ובזה יתכן שנויים במשך הזמן שישתמשו יותר בהטיות מסוימות,

אבל לא תמצא שלקחו מילה ושורש בלשון הקודש ונתנו לו משמעות אחרת כמו מה שהובא כאן לגבי 'ביקור' שהפך להיות אירוח קצר

כי אז אין זה לשון הקודש, ובמה הוא לשון הקודש??

ואפי' לגבי לשון שבדו להם חכמים כתב הר"ן שאינו נדר אלא מפני שנדרים נאמרים בכל לשון ולא גרע הסכמתם מהסכמת האומות אבל אינו לשון הקודש

וכ"ש לשון שבדו להם שאינם חכמים.

וכידוע שלשון הקודש אינו הסכמי רק הוא מבטא את המציאות עצמה שמונח בכל אות ואות ובצירופו לתיבה, וכמ"ש 'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ'

וכמו שכתב הרמב"ן שלכן נקרא בשם קודש, וכמש"כ הפוסקים שבלשון הקודש יוצאים גם בלי להבין, ולכן לשון הסכמית מנותקת מלשון הקודש.

ולשון הקודש היא 'לשון חיה' שיש במילים רוח ונשמה ויש בהם תוכן עצמי לא כשאר השפות שהמשמעות משתמעת כרצון השומעים,

[יש מקומות שחז"ל בחרו להשתמש בלשון ארמית כמו תפילין ואילנות וגם שינוי זה לא נכלל בלשון הקודש רק שהשתמשו בארמית, ויש גם לשון יוונית כמו אנדרוגינוס.

וצ"ב בכל מקום למה עשו כן, וגם בנוסח הברכה תיקנו 'תפילין' וברכת האילנות, ולגבי תפילין מסתמא רצו לבטא את ענין התפילה שבטוטפות והבינו שמצדינו ראוי יותר, ויול"ע בכל מקום אם הוא מפני שכך דיברו אז או שיש בזה מכון,

ואפי' בספרי הכתובים, בגמ' סנהדרין לח. 'אדם הראשון בלשון ארמי סיפר שנא' ולי מה יקרו ריעך' ובודאי לא לחינם סיפר בלשון ארמי והרחיבו בזה המפרשים בענין 'כבוד ויקר' ולכן גם בתהילים יש מילה ששורשה ארמי,

וע' במהר"ל על פרקי אבות למה כולו בלשון הקודש חוץ מ'בן בג בג אומר הפך בה והפך בה דכולה בה' וכתב שנקטו לשון ארמית לרמז שכולה בה מפני שמיתרגמת לארמית

שהיא שפה כוללת ובבחינה מסוימת גבוהה מלש הקודש עי"ש, ולמד המהר"ל שבמשניות לא לחינם נקטו בארמית במקום שנקטו כן, ואיני יודע אם זה כלל לכל מקום במשנה]

בכוונה כתבתי עזרא ונחמיה, בביגוד לתהילים לדוגמא שזה לשון שירה, בספרי עזרא ונחמיה ברור שזה התפתחות של הלשון, וכן לשון משנה, זה לא שבחרו בשפה מליצית וכיוצ"ב אלא זה פשוט התפתחות והופעה אחרת של השפה.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 14:35

אבל עדיין המילים ומשמעותן שוות.

וגם לא התייחסת למש"כ הרמב"ן שלשון הקודש ע"ש שבו דיבר הקב"ה עם נביאיו וברא את העולם

אתה מבין שלשון הקודש יכולה להיות הסכמית כשאר הלשונות??

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 15:15

יהודי של פעם כתב: ↑

אבל עדיין המילים ומשמעותן שוות.

וגם לא התייחסת למש"כ הרמב"ן שלשון הקודש ע"ש שבו דיבר הקב"ה עם נביאיו וברא את העולם

אתה מבין שלשון הקודש יכולה להיות הסכמית כשאר הלשונות??

אני מבין שהבסיס הוא לשון שדיבר הקב"ה, ומתוך זה נוצרת התפתחות של השפה, מכיוון שההתפתחות היא מתוך השורשים של השפה הכל נחשב כלשון הקודש, כמו שבתורה מתחדשות כל הזמן סברות אנושיות, והתורה כולה היא תורת ה'.

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 15:38

גישה אולי 'כפרנית':

ארץ הקדש שונה פיזית מארצות אחרות, משהו שאפשר להוכיח בבדיקת מעבדה? למיטב הבנתי לא, אלא שהיא ארץ הקדש כיון שבה בחר ה'.

למה לא נגיד כך גם על לשון הקדש, שהיא קדושה כיון שבה בחר ה'? למה חייבים להוכיח שהיא שונה מהותית?

ולכל אלו שאוהבים להוכיח את יחודיות לשוננו מול לשונות אחרים, בדקתם את הלשונות הקרובים לה? או שאתם משווים אותה רק ללשונות ממשפחות-שפות אחרות?

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

08 אפריל 2019, 19:28

✎ יחצאל כתב: ↑

✎ יהודי של פעם כתב: ↑

אבל עדיין המילים ומשמעותן שוות.

וגם לא התייחסת למש"כ הרמב"ן שלשון הקודש ע"ש שבו דיבר הקב"ה עם נביאיו וברא את העולם

אתה מבין שלשון הקודש יכולה להיות הסכמית כשאר הלשונות??

אני מבין שהבסיס הוא לשון שדיבר הקב"ה, ומתוך זה נוצרת התפתחות של השפה, מכיון שההתפתחות היא מתוך השורשים של השפה הכל נחשב כלשון הקודש, כמו שבתורה מתחדשות כל הזמן סברות אנושיות, והתורה כולה היא תורת ה'.

זה יתכן, אבל תסכים איתי שסברא של בן יהודה לא תהיה בכלל תורה ולא בגלל שזה סברא אנושית

רק כשחכמי התורה ועמליה מפרשים ומבינים את תורת ה' זה בכלל תורה,

וכך גם בלשון איך שחכמי ישראל התקדמו עם השורשים שנמסרו לנו ולשון הנביאים ברוח קדשם זה יכול להיות המשך של הלשון

אבל לא כשמוציאים מהכרס פירוש למילה תנ"כית, וכמו שכתבתם שצריך התפתחות מתוך השורשים וכמובן שגם מתוך הבנת השורשים.

ואגב, יש לך דוגמאות מהנ"ך של מילים שפירושו שונה מפירושו בתורה?

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

09 אפריל 2019, 09:31

@יחצאל

האם אכן יש בעזרא ונחמיה מילים שמשמעותן שונה ממשמעותן בלשון הקודש שבשאר הספרים??

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

09 אפריל 2019, 18:55

✎ הכהן כתב: ↑

גישה אולי 'כפרנית':

ארץ הקדש שונה פיזית מארצות אחרות, משהו שאפשר להוכיח בבדיקת מעבדה? למיטב הבנתי לא, אלא שהיא ארץ הקדש כיון שבה בחר ה'.

למה לא נגיד כך גם על לשון הקדש, שהיא קדושה כיון שבה בחר ה'? למה חייבים להוכיח שהיא שונה מהותית?

ולכל אלו שאוהבים להוכיח את יחודיות לשוננו מול לשונות אחרים, בדקתם את הלשונות הקרובים לה? או שאתם משווים אותה רק ללשונות ממשפחות-שפות אחרות?

גם א"י צריך להבין למה בה בחר ה', ועוד צמיחת התבואה בא"י אינה ע"פ דרך הטבע, רק שזה ענין אמוני, ואצל חכמי התורה מסתמא גם לזה יש הוכחה. עוד דבר הרמב"ם כתב שהלשון היא לשון הקודש, שאין בה מילים על אברי ההולדה, ובמהר"ל כתב שאין בה מילים על אברי ההולדה מפני שהיא לשון קדושה. עכ"פ ודאי זה אות ומופת שהיא לשון קודש שאין בה מילים על אברי ההולדה, ולמה לא היה התפתחות של זה, ונפלא להתבונן. ולכא' לאו משום שלא רצו לדבר ע"ז, אלא שאין מילה לזה.

משתמש ותיק

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

09 אפריל 2019, 20:33

✎ נבשר כתב: ↑

רץ הקדש שונה פיזית מארצות אחרות, משהו שאפשר להוכיח בבדיקת מעבדה

ושממו עליה אויבים

ארץ זבת חלב ודבש זה ודאי שאפשר להוכיח

וכך גם על לשון הקודש

הגישה לא אולי כפרנית אלא...

ומעידה על חוסר באינפורמציה בשני הנושאים

משתמש ותיק

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

09 אפריל 2019, 20:36

הרמב"ם בפירוש המשניות אבות ב א שמצות לימוד לשון הקודש מצוה גדולה

הרמא עפ תוס בהלכות שבת מתיר לקרוא אם זה בלשון הקודש

זה לא סתם זה חלק ממצוות לימוד תורה והתורה היא לא חכמה רגילה שבחר בה הקב"ה אלא משהו אחר וכך לשון הקודש

Re: שיבושי לשון שבירת מיתוסים

09 אפריל 2019, 20:55

✎ יעקב שלם כתב: ↑

✎ נבשר כתב: ↑

רץ הקדש שונה פיזית מארצות אחרות, משהו שאפשר להוכיח בבדיקת מעבדה

ושממו עליה אויבים

ארץ זבת חלב ודבש זה ודאי שאפשר להוכיח

וכך גם על לשון הקודש

הגישה לא אולי כפרנית אלא...

ומעידה על חוסר באינפורמציה בשני הנושאים

לא אני כתבתי אלא @הכהן כתב את זה, אתה צריך לצטט אותו.

<div>פרשת מקץ, "וגם דמו הנה נדרש", מהו לשון "נדרש" הודעה אחרונה על ידי יחי » 09 דצמבר 2018, 13:14 נשלח ב תנ"ך ופרשת שבוע תגובות: 1</div>	
<div>גלות מצרים להטביע בנו ענין ה"הכנעה", ולכן א"י נקראת ארץ כנען לשון הכנעה. של"ה. הודעה אחרונה על ידי רוצה לדעת » 04 ינואר 2019, 15:42 נשלח ב עינים של יום תגובות: 1</div>	
<div>שאלה בהלכות לשון הרע הודעה אחרונה על ידי נ.ר. » 13 ינואר 2019, 20:26 נשלח ב הלכה ומנהג תגובות: 6</div>	
<div>האם החפץ חיים היה מסכים לקמפיין "לשון הרע - לא מדבר אלי" הודעה אחרונה על ידי בן של רב » 17 ינואר 2019, 01:23 נשלח ב הלכה ומנהג תגובות: 13</div>	
<div>היכן הזוהר שאומר שכשם שנענשים על לשון הרע כך נענשים על מילה טובה שיכלו לומר ולא אמרו הודעה אחרונה על ידי בן של רב » 19 ינואר 2019, 20:53 נשלח ב תנ"ך ופרשת שבוע תגובות: 3</div>	

עבור אל

חזור אל "בית המדרש"

מי מחובר

משתמשים הגולשים בפורום זה: אין משתמשים רשומים | 0 אורחים

UTC+02:00 כל הזמנים עוגיות מחיקת עוגיות משתמשים הצוות אודות

פורטל > עמוד ראשי

FilterAd

מופעל על ידי phpBB Limited © phpBB Forum Software
מבוסס על phpBB.co.il - פורומים בעברית. © 2017 - phpBB.co.il
מדיניות הפרטיות | תנאי שימוש באתר

התחברות • הרשמה

שם משתמש:

סיסמה:

שכחתי את סיסמתי

☐ חיבור אוטומטי בכל פעם שאבקר ממחשב זה

☐ בהתחברות זו אל תאפשר למשתמשים אחרים לראות אם אני מחובר

התחברות